

Dánjal Nólsoe fyrrv. dómari og serkønur í havrætti:

Jan Mayen-dómur kann fáa alstóran týdning fyri okkum

Mánadagin klokkan 14 okkara tíð fara dómarnir í altjóða dómstólinum í Haag at døma í sakini millum Danmark og Noreg um markið millum Grønland og Jan Mayen.

Eisini føroyingar og bretar fylgja væl við hesum sakarmálinum. Ein teirra er Dánjal Nólsoe, fyrrv. dómari og serkønur í havrættarmálum. Hann heldur, at grundgevingarnar, sum verða lagdar fyri dóminum í Haag kunnu fáa týdning fyri ósemju okkara við bretar um markið. Sjálvur heldur hann, at vit føroyingar hava nógv góð kort á hondini, tá tað snýr seg um at fáa rættin til havbotnin, sum liggur innan fyri okkara eigna fiskimark.

Ein av teimum, sum er sera spentur um úrslitið av sakini millum Danmark og Noreg um markið millum Grønland og Jan Mayen er Dánjal Nólsoe, lögfrøingur og serkønur í just havrættarmálum. Hann hevur vegna Føroyar verið við í teimum flestu ráðstevnum og fundum, sum hava snúð seg um rættin til hav- og undirgrund og hevur verið ráðgevi hjá teirri nevndini, sum nú í nýkur ár hevur samrást við bretar um markið.

Dánjal Nólsoe hevur eisini fylgt sera væl við sakarmálinum í Haag um markið millum Jan Mayen og Grønland. Hann var m.a. hjástæddur í Haag í januar, tá báðir partar í málinum lögdu síni sjónarmið fram.

Uppgávan hjá honum - umframt at kunna seg við málið - varð eisini at leiðbeina danir, soleiðis at teir í minst møguligan mun grundaðu síni sjónarmið á víðurskifti, sum kunnu skaða trættini um markið millum Føroyar og Bretland.

Kann fáa týdning fyri okkum

Vit spurdu Dánjal, hvat hann væntar sær av einum dómi í Jan Mayen-sakini? Hann vil sum vera man ikki siga nóg, tí enn veit eingin, hvat verður innihaldið í dóminum.

Men tað er neyvan nakad dulmál, at danska úttanríkisráðgjafi metir Danmark at hava góðan møguleika at vinna sakarmálið.

Tað er rættiliga týðningarmikið fyri okkara samráðingar við bretar, at

grundgevingin fyri dóminum ikki fær negativar avleiðingar fyri okkum.

Dánjal Nólsoe sigur, at tað nýtist ikki at skaða okkara samráðingar, um dómurin gongur ímóti norska sjónarmiðum um miðlinju.

Grundgevingarnar nógv at siga

Tað er ein spurningur um, hvørjar grundgevingar dómarnir brúka. Vit halda okkum til Geneve-konventionina frá 1958, sum bæði danir og bretar hava undirskrivað og ratifiserað uttan nakað fyrivarni. Og hon snýr seg um miðlinju, um talan ikki er um "special circumstances" tvs. serstakar umstøður.

Tað er so ein spurningur hvussu vendingin "serstakar umstøður" skal tulkast.

Sakin millum Danmark og Noreg verður tann fyrsta, har báðir partarnir eru limir av Geneve-konventionini, og tí er tað sera spennandi.

Dánjal Nólsoe er samdur við teimum, sum siga, at tað ber ikki til at samanbera Jan Mayen og Føroyar, tá tað ræður um at seta markið við eitt stórt land, tí Jan Mayen er ein óbygð oyggj.

Serstakar umstøður

Dánjal vónar, at um Danmark fær viðhald, at tað so verður vendingin "serstakar umstøður" sum verður brúkt um Jan Mayen og sum verður lögð til grund fyri dóminum.

Upp á fyrispurning um bretar eisini eru spentir um henda dómin sigur Dánjal Nólsoe, at tað eru

teir so avgjørt. Øll hesi árin samráðingar hava verið millum føroyingar, danir og bretar, hava teir spurt eftir Jan Mayen-sakini.

Verður tað so at norðmenn fáa viðhald og fáa eina miðlinju millum Jan Mayen og Grønland, so fáa vit eisini eina miðlinju, tí vit eru eitt byggt øki.

Men fáa danir viðhald, so er møguleiki fyri, at okkara sak endar í Haag, men hetta er heldur ikki vist.

Tað snýr seg bæði um økið innan fyri og uttan fyri 200 fjórðingar. Og tað er økið innan fyri, sum hevur størst týdning fyri føroyingar. Men kunnu vit vísa á, at vit standa væl uttan fyri 200 fjórðingar, so kann tað kanska hjálpa okkum innanfyri.

Fiskimarkið

Ósemja er um, hvørji grundlinjupunkt skulu brúkast fyri einum marki. Tað eru nakrar oyggjar vestan fyri Skotland, sum bretar vilja brúka sum grundlinjupunkt, men tann einasta oyggj føroyingar higartil hava viljað góðkent er St. Kilda, tí har hava fólk búið. Men bretar vilja brúka hinar óbygdu oyggjarnar sum basispunkt. Spurningurin er tí, um bretar eru samdir í, at teir hava góðkent miðlinjuna sum fiskimark.

Í hesum málinum hava bretar verið varnir og ikki viljað spælt út enn. Tað teir hava spælt út er í sambandi við undirgrundina.

Føroyingar harafturí móti hava sagt, at bretar í principinum hava góð-

Dánjal Nólsoe hevur lutikið í flestu av samráðingunum føroyingar hava havt við útlendingar um rættin til undirgrund, markið við Bretland o.l. Her fer hann á fund við bretar saman við tveimum av okkara jarðfrøðingum.

kent miðluna sum fiskimark.

Men siga vit nú, at bretar í principinum hava góðikið miðlinjuna sum fiskimark og teir so fáa viðhald í undirgrundarspurninginum og fáa ein part av okkara landgrunni, kann tað so ikki gerast ein stórvirðingur, tá teir skulu til at bora eftir olju í einum havøki, sum er okkara!

Teir vilja tá siga, at tað kann væl vera munur á botnmarki og fiskimarki.

Socialurin skilir, at just hetta er ein av teimum mest týðandi grundgevingunum hjá føroyingum í samráðingunum við bretar.

Framtíð okkara

Tag fremtiden i din egen hånd

Den nye Laborant-uddannelse giver adgang til fremtidens job indenfor:

- Forskning
- Produktudvikling
- Miljøforbedring
- Biokemi og genteknologi
- Medicinalindustri
- Fødevarerindustri

Den nye Laborant-uddannelse kræver studentereksamen. Mulighed for adgang med anden eksamen via suppleringskursus - hør nærmere hos din eller vores studievejleder

**Teknisk Skole
Slagelse**

Laborantafdelingen
Bredahlsgade 1
4200 Slagelse
Tlf. 53 52 58 60

Framhald á síðu 23